

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

Far folḵ un heymland

Markiš, Perec D.

ץערעפ, שיקראמ

Mosḵe, 1943

רעדירב

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-8230

ברידער

פינעפּ ברידער זײַנען זיי געווען,
פינעפּ סאָסנעס — איינס אינאיינעם געראַטן;
גאַלד האָט זיך פֿון זייערע געבענטשטע הענט
בא דער אַרבעט אומעטומ געשאַטן.

איינער האָט געאַרבעט שמידעריי,
צווישן טרעגער האָט געשעמט דער צווייטער;
און די איבעריקע ברידער דריי
האַבן זיך מיט פֿערד-און-וואָגן ניט געשיידט דאָרט.

און געלעבט זיי האָבן זינגענדיק באַנאנד,
קאָוועד אָנגעטאָן אַ מאמע — אומגעהייער;
נאָר דער פֿיינט באַפאלן האָט דאָס לאַנד,
זיך אַ לאָז געטאָן אַפּ דעם מיט שווערד און פֿייער.

ווי זײַן פֿוס גייט דורכ — איז אַ געוויינ,
ווי ער גיט זיך נאָר אַ קער — איז אַ געיאָמער;
מיט דער האַק — אַנטקעגן גרויס און קליין.
ניט קיין היים און ניט קיין לעבן איז ניטאָ מער!

אַפּגעקלאָגט די מאמע האָט איר בראַך,
אַז אזוי באַשערט איז איר מיסטאמע,
אַפּגעוויינט די ברידער און — דערנאָך
זיך ניט אַפּגערעדטערהייט פאַרזאַמלט

און אוועק צום פֿריזיוו — אלע פֿיר
און מיט קלומעקלעך אַפּ פֿלייצעס זיך געמאַלדן:
— אַ באַקאַשע האָבן זיי צו זאָגן פֿיר,
אַפּ דער קריג זיי שיקן זאָל מען מיטאַמאַל דאָ!

טראָגן וועלן זיי זיך שנעלער פֿונעם ווינט,
צודעקן מיט טרייסט דער מאמעס האָר די גראַע, —
שלאַגן וועלן זיי די ברוינע הינט,
אומברענגען זיי וועלן זיי, די כײַע-דאָע.

האַט עס די קאָמיסיע גלייך באַקלערט,
די באַקאַשע אויסגעווינגן פֿון די ברידער,
און געמאַלדן דעם באַשלוס זיי: — רעכט!
ס'וועט זייער באַקאַשע זײַן באַפֿרידיקט!

אויסגעמאָסטן יעדן אפּן אָרט
און באַטראַכט פּונ יעדער זײַט מע האָט אים
און פאַרצײכנט און פאַרשריבן און — דערנאָך
מאָלטאָוו אים אָפּגעגעבן: — גאָדיענ!

אלע זײַנען זײ געשטאַנען שטאַלצ,
אלע שוין וואָס גיכער זיך געריסן,
דאָך האָבן זײ אלע גלייך געוואָלט
מיטאַמאָל נאָך עפעס טאָן צו וויסן:

פּינעפּ ברידער זײַנען מיר געווען,
איינער איז געהאַרגעט, איינער איז נײַטאָ שוין, —
האָבן זײ צו דער קאָמיסיע זיך געווענדט, —
איז דערלויבט דעריבער נאָכעט א באַקאַשע.

און זיך אָנגערופן אלע מיטאַמאָל
האָבן זײ צו דער קאָמיסיע שטיל זיך דעמלט:
— נײַט פאַראַג קײן זון פּונ שטיין איז און פּונ שטאַל,
און איז דר'היימ פאַרבלײבט אליין אן אלטע מאמע.

ווער זשע וועט א קוק טאָן דאָ נאָך איר?
און פאַרזען מיט עפעס, וואָס סע פעלט איר?
זאָל דעריבער בלייבן איינער פּונ די פיר
און א שוץ איר זײַן, אן אָנלען אפּ דער עלטער!

האָט עס די קאָמיסיע גלייך באַקלערט,
די באַקאַשע אויסגעוויגן פּונ די ברידער
און געמאָלדן דעם באשלוס זײ — רעכט!
ס'ווערט זייער באַקאַשע גלייך באַפּרידיקט:

אז א זון איז נײַט פּונ שטאַל און נײַט פּונ שטיין,
אז אוועקגיין דארפּ מען נײַט פּונ דר'היימ צוזאַמען,
נאָר האשטימען זאָלן זײ אליין,
ווער פּונ זײ זאָל בלייבן מיט דער מאמען.

האָבן זיך די ברידער דורכגעשמועסט,
זיך אן אמפּער גלייך געטאָן אינײנעם
און געמאָלדן דער קאָמיסיע דעם באשלוס:
בלייבן וויל פּונ זײ איז דר'היימ נײַט קײנער!

איז געמאָלדן די קאָמיסיע האָט פֿונ זיכ
פאר די פיר פארוואָרגטע ברידער דעמלט:
אז דאָס לאנד, וואָס האָט אזעלכע טרייע זינ,
זאָרגט וועט אליין פאר זייער אלטער מאמע!

פּרילינג פֿונ באַפּריל־יונג

— געשווינדער, פייגל! שטעלט אינערגעז זיכ ניט אָפּ!
שוין אינ דער הייכ זיכ אופגעהויבן האָט די זונ דאָ.
עס וואַרפט די קרד דעם שניי פֿונ זיכ אַראָפּ,
פונקט ווי באַנדאזשן פֿונ פארהאמעוועטע ווינדן.

זי איז צעגראָבן ווי פֿונ פּאָקן און באַשנינט
פֿונ פֿלאַם און סרייפּעס און צעוויכערטע קאַנאַנען,
ווי נאָר אדורכגעגאַנגן אפּ אומגליק איז דער פֿיינט,
ווי נאָר געטראַטן ס'האַבן דייטשישע טאַליאַנימ.

— פארהאלט ניט, שטראַמען, זיכ אינערגעז אפּן וועג,
די פעלדער הייעט ניט צעשווענקען און צעוואשן.
בא יעדן בוים, בא יעדן וואלגערשטיין זיכ פרעגט,
זיי וועלן אָנווייזן אייך גאַסטפֿריינטלעך און ראשיק:

די וועגן וואַרגן זיכ מיט בראַכוואַרגדיקע בערג,
איבערגעלאָדענע אפּ מירעו-זייט זיי פירן;
פארוואָרפֿן זיינען זיי מיט דייטשישן געווער,
פארמיסטיקט זיינען זיי מיט דייטשישע פעגאָרימ.

— ניט זאַמט זיכ, ווינטן! איבער וועלדער זיכ צעווארפט!
דער פּרילינג גרייפּט, א צעפּאַלאַכעטער אינדרייען;
ניט נאָר קיינ בלינג איצטער ברענגען ער באַדאַרפֿ,
אינ זיינע טריט הערט זיכ ניצאַכט און באַפּריל־יונג

פאר אויסגעפֿייניקטע אינ קלעם אונטערן יאָכ,
וואָס קוקן שטיל ארויס אפּ אימ דורכ אלע וועגן;
— עפנט זיכ אופּ מיט אייער צויבער און פארשפּראַכ,
און מיט געזאַנג באַגריסט אימ און באַגענונט.

שוין אומעטומ ער איז, אינ יעדן הויפּן ערד,
ווי ווייז ווי גאַלדענער און שמעקנדיקער קאָרן